

Втора резолуција пред американските конгресмени со ФИРОМ наместо Македонија. А, ставот на Вашингтон бил непроменет. Хмм... Чудно по малку. Грчките лобисти ги фатија македонските политичарчиња на спиење. Ги начекаа по гаќи. И пак абер немаат. Како ништо да не се случило. Болна е македонската дипломатија. Одамна. Како што тргнале работите, ќе го изгубиме и она што досега сме го спечалиле.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

ИМА ЛИ МАКЕДОНИЈА ВИСТИНСКИ ЛОБИСТИ НИЗ СВЕТОТ?

Иредентизмот е тешко обвинување. Најмалку тоа може да ѝ се забележи на Македонија. Ако се направи анализа на досегашните лоши искуства со Грција, ќе се забележи дека Македонија секогаш реагира дефанзивно на закани и на потезите на соседот. Ниту Македонија ѝ наметна ембарго на соседната земја како што таа тоа го стори со нас, ниту ѝ го смени името, знамето и ред други национални елементи како што досега, изминативе 15 години Атина, водеше политика кон Скопје. И по сè ова Македонија да се обвини за иредентизам е повеќе од политичка перверзија. Или грчките дипломати, наоѓајќи се во паника, веќе не знаат што да прават, па панично реагираат на секоје национално будење на Македонецот, или

АМБАСАДОРКАТА НА САД ВО РМ, ЦИЛИЈАН МИЛОВАНОВИЌ

АКО ПРОДОЛЖИ ДА КЕ МОРА ДА УЧИ ДА И

Не е прв пат на Македонија да ѝ се случи меѓународната заедница да си поигрува со нејзиното уставно име. Одамна е јасно дека грчкото лоби и грчката дипломатија не мируваат и дека се обидуваат да не оневозможат на кој било план да се интегрираме во светското општество. Уште појасно е дека нашата надворешна политика секогаш реагира по принципот "по свадба тапани". Но, време е да се отвори една анализа, која ќе даде одговор на прашањето - зошто најголемиот македонски сојузник, САД, играат топло-ладно со македонското име. Сериозна држава како нив, не дозволува својата дипломатија да ја води дневно, во согласност со интересите кои треба да задоволат една или друга страна. Оттука, по малку зачудуваат последните две резолуции во американскиот Претставнички дом, во кои името Македонија е повторно осквернато. Во првата, се дава поддршка на влезот на земјава во Алијансата, но со референцата ФИРОМ во документот. Втората, обелоденета минатата седмица, има многу поригорозен облик. Таа не само што ја содржи референцата ФИРОМ, туку се обидува Македонија да ја осуди, да ја стави на сидот на срамот, заради наводен иредентизам. Македонија ја прекршила Привремената спогодба со Грција, од неа се бара да ја ревидира историјата и да ги повлече од употреба мапите на голема Македонија од сите места во учебниците и во институциите. Македонија е обвинета за пропаганда, непријателска активност... Резолуцијата е поднесена од страна на пратениците Векслер, Галеги, Билиракис и претставничката на Њујорк, Малони.

навистина се толку моќни што ги прекупираат американските претставници и конгресмени со македонското прашање. Или можеби од двата елемента има по малку вистина? Но, сега не е во прашање моќта или слабоста на грчкото лоби и дипломатија. Во прашање е позицијата на американската надворешна политика. Она што македонските политичари знаат и умеат да го направат по секој обид на Грција да ја натераат Америка да отстапи од позицијата за користење на уставното име на Македонија, е да се јават кај амбасадорката Миловановиќ и да ја прашаат дали има промена на вашингтонската политика. Откако таа ќе им каже дека сè е во ред и дека САД остануваат на истиот курс, повторно се мирни и ништо не преземаат. Буквално, како некој да им кажал само обичен виц. На крајот, кога Миловановиќ ќе ги израдува, само ќе воздивнат "уффф", ќе им дојде срцето на место и ќе ѝ се с'снат со уште некоја четка на Дора Бакојани во стилот "цабе везеш". Отсуството на македонски амбасадор во Вашингтон си го направи своето.

Ситните политички суети во здробената СДСМ и препирките меѓу Љубочовистите и Спасовистите своевремено, кои лобираа за своите надредени, ја доведоа Македонија во корсокак. И денешнава власт, обидувајќи се да ја врати македонската самодоверба и препознатливост, лошо игра на меѓународен план. Со месеци тактизираше околу наменувањето нов амбасадор во Вашингтон. Од друга страна, не постојат лоби групи кои ќе ѝ контрираат и реплицираат на грчката офанзива. Речиси сè им е препуштено на

"Ние сме Словени, дојдени по шестиот век од нашата ера. За да не не поистоветуваат со Бугари и со Срби се нарековме Македонци заради името на територијата Македонија што ја населивме. Ние не го присвојуваме културното и историското наследство на Александар Велики и историјата на античка Македонија".

Парафразиран дел од писмото на Киро Глигоров упатено до државите со кое се бараше признавање на Македонија.

малубројните Македонци низ светот, кои преку своите мини организации и минимални средства, се обидуваат да ја презентираат и пренесат македонската вистина. Како ќе успеат да ги разбијат грчките тврдења дека поимот Македонија е

ЛУЦИЈАТА НА ГРЧКИТЕ ЛОБИСТИ?

грчки, кога тие немаат соодветна помош од македонските институции и дипломатски претставништва за да го поддржат постигнатото кај одредена група влијателни луѓе од западниот свет. Тоа, пак, е предност за грчкото лоби. Се обидува да наметне свои тези во умот на американските политичари. Тие воопшто не војуваат со македонските лобисти, затоа што нив и воопшто ги нема таму каде што е најпотребно. Македонија останува затечена по секоја резолуција во американските политички институции. Се чуди од каде дојде сега тоа. Нема кој навреме да го осуети и да го спречи планот на официјална Атина за обезличување на македонската нитка.

КОЛКАВА Е ИСКРЕНОСТА?

Она што најмногу изненадува е тоа што предлог-резолуцијата во Претставничкиот конгрес, со која Македонија се осудува за иредентизам, е целосно иден-

кои полека но сигурно можат да ја променат американската политика по тоа прашање. Миловановиќ е свесна колку тежат таквите резолуции во Конгресот и во Претставничкиот дом. Знае колку се штетни за Македонија. Не може туку така едноставно да ги игнорира како да не постојат. Нејзината десет пати повторена изјава дека Америка не го менува ставот по тоа прашање, колку и да звучи уверливо, сепак е само реплика на македонските прашања со која го амортизира стравот кај домашната политичка номенклатура и јавноста. Дали заткулисно се крие нешто сосема друго? Според одредени анализи постојат големи шанси резолуцијата да биде изгласана во Претставничкиот дом, бидејќи во него сега мнозинството го сочинуваат демократите кои негуваат силни врски со Грција отколку со Македонија. Администрацијата на Буш слабее по политичкиот пресврт кој го направија демократите, освојувајќи ги телата на американските институции. Оттука, не треба да нè зачудува, доколку во

"Соседите кон Македонија водат политика на исчекување на внатрешна меѓунационална хаварија за потоа да можат да тргнат во остварување на своите цели. Постоењето на независна Македонија на некои соседи ќе им пречи, не затоа што преку неа ќе се оствари муслиманскиот синџир од Сараево до Кинескиот сид, туку затоа што сериозно се загрозува, па дури и се анулира Букурешкиот договор од 1913 година. Со осамостојувањето на Македонија практично тој не постои".

неделник "Монитор", Подгорица, јуни 1994 година

СПИЕ, МАКЕДОНИЈА ГРА ГРЧКО СИРТАКИ

НЕ ПОСТОИ ОДРЕДБА ЗА РЕВИЗИЈА НА БУКУРЕШКИОТ ДОГОВОР

Со поделбата на Македонија со Букурешкиот договор од 10 август 1913 година, Грција прв пат во својата историја влегува на територијата на Македонија (денешниот Егејски дел на Македонија) на 31 октомври 1912 година и тоа како окупатор. Недвосмислен доказ за тоа е декретот на грчкиот крал Јорџос Први (Данец по потекло), кој на Владата во Атина ѝ наредил "организирање временна власт во окупирани територии на Македонија". Солун сè до 1913 година бил главен град на Македонија, но во рамките на Османлиската империја.

Прв пат во неговата историја Солун бил окупирани од Грците по Балканските војни. Окупацијата трае речиси цел век. Сепак, не постои клаузула или член од Букурешкиот договор со кој се дава можност за негова временска ревизија. Постоеја шпекулации дека неговата важност истекува 85 години по неговото потпишување т.е. во 1998 година, па сега се пишува за 100-те години во 2013 година итн. Се очекуваше дека по тој рок Македонија има право да бара ревизија на договорот со која ќе ѝ се вратат Егејскиот и Пиринскиот дел. Од тоа нема ништо. Букурешкиот договор не содржи такви одредби.

тична со говорот на грчкиот амбасадор во САД, Александрос Маљас, одржан пред неколку месеци на еден брифинг во Конгресот. Тоа јасно покажува колку грчката дипломатија се посветува на овој проблем. А, македонската само повикува Атина да престане да го експонира и да се занимава со ирационалниот проблем. Додека ние игнорантски и нешалатно реагираме на грчките чекори, Бакојани и нејзината свита протуркуваат резолуции

иднина зачестат критиките, предупредувањата и ултиматумите во облик на закана, од страна на властите во САД кога е во прашање спорот со Грција. Она што, исто така, силно тежи во предлог-резолуцијата на неколкумината пратеници во американскиот Претставнички дом е обвинението за "дел од македонското население за иредентизам кон Грција и кон нејзината историја". Значи, не е во прашање само иредентизмот на маке-

донските власти и институции кон Грција, туку постоел и иредентизам на Македонците кон соседната земја. Што може да се заклучи од ова? Доколку резолуцијата помине на гласањето ќе биде обвинет цел еден народ за иредентизам кон друг народ и друга држава. Ние, Македонците, обидувајќи се да се заштитиме од грчкиот шовинизам, па во краен случај и националсоцијализам, ќе бидеме етикетираны за современи иредентисти кои сакаме да ја искрадеме грчката историја, да им ја одземеме нашата веќе одземена територија, да ја урнеме грчката идеологија. Искрено, не знаев дека сме толку моќни. Целата оваа работа потсетува на тужбата за геноцид што Босна и Херцеговина ја поднесе против Србија пред Меѓународниот кривичен суд, со која доколку беше прифатена, цел српски народ ќе беше виновен за пролеаната крв во Босна, а не само Милошевиќ. Она што сега Македонија треба без одложување да го направи е да го почне офанзивниот поход на сите државни институции во западните земји за повторно докажување на вистината. Веројатно, и покрај тоа што веќе илјада пати е прераскажана, ќе мора повторно да се пренесува. Постои уште една опасност. Доколку резолуцијата биде изгласана, тоа може да предизвика голема штета во односите меѓу двете земји. Дали Америка би се изложила на таков ризик само за да ја подобри политичката клима во Грција пред одржувањето на парламентарните избори? Од друга страна, сè ова е апсурдно во моментот кога пристигнуваат охрабрувачки тонови од Вашингтон за напредокот на Македонија на патот кон НАТО и ЕУ, за одличниот ангажман на македонските миротворци во Ирак и во Авганистан. Со поттикнатата резолуција на грчките лобисти, Грција само се обидуваа вештачки да ги влоши односите меѓу Скопје и Вашингтон. Она на што сега се надеваме е дека САД нема да наследат на просирниот трик на Грците.